

motor výkonnosti 10 HP, nýbrž že i jí za žádných okolností nemůže dosíci, nutno dojíti k závěru, že správně věc po stránce právní posoudily, uznávše, že jde o aliud, a důsledkem toho vyhověly žalobní žádosti. Dovolací soud se k tomuto názoru připojuje, neboť nemůže býti pochybnosti o tom, že rozdíl mezi objednaným motorem a dodaným — třebaž byl téhož druhu a složení — byl tak závažným, že při rozumném uvážení věci nemohla by žalovaná ani pokus učiniti, aby tímto motorem dojednanou smlouvu plnila, a nemohla také nikterak očekávati, že si kupující motor podrží jako plnění oné smlouvy. Je-li tomu tak, nelze se dovolávati čl. 247 a násl. obch. zák.

Čís. 3403.

Úmluva manželů o fysickém rozdělení společných nemovitostí za účelem úpravy rodinných a majetkových poměrů před rozvodem od stolu a lože nevyžaduje formy notářského spisu.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1924, Rv I 905/23.)

Žalobkyně sdílela se žalovaným svým manželem i po rozvodu manželství od stolu a lože společnost domácnost. Dne 19. července 1920 (ještě před rozvodem) dohodly se strany v ten rozum, že si jednotlivé pozemky, náležející jim dosavad spoluvlastnicky, jakož i hospodářské příslušenství rozdělí tím způsobem, že některé pozemky (příslušenství) připadnou manželí, jiné pak manželce. Napotomní žaloba manželky o zrušení spoluvlastnictví byla oběma nižšími soudy zamítnuta, odvolacím soudem z těchto důvodů: Pod hledisko nesprávného právního posouzení spadá výtká odvolatelčina, že prvý soud dospěl k mylnému prý názoru, že ujednání stran ze dne 19. července 1920 obsahuje dosud platné punktace o rozdělení společného majetku. Odvolatelka snaží se dovoditi, že toto ujednání platnosti nenabylo, poněvadž jde o úmluvu mezi manželí, která, i kdyby měla povahu pouhých punktací dle Šu 885 obč. zák., potřebovala by ke své platnosti zřízení notářského spisu, a poukazuje na to, že ke smlouvám, jejichž platnost závisí dle zákona ze dne 25. července 1871 čís. 76 ř. zák. na zřízení ve formě notářského spisu, náležejí i smlouvy kupní mezi manželí. Leč v tomto sporu nejde o smlouvu kupní, nýbrž o dohodu, týkající se rozdělení společného majetku, a z doslovu citovaného zákona nedá se odůvodniti, že i platnost smluv tohoto druhu jest vázána na zřízení notářského spisu. To platí jak o smlouvě hlavní, tak o punktacích a proto je námitka nedostatku zachování formy notářského spisu bezdůvodna, nemajíc v zákoně opory. Zmiňuje-li se tedy prvý soud ve svých důvodech o tom, že k vlastnímu provedení ujednané dohody o rozdělení společného majetku dle zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák., zejména k sepsání řádné listiny bylo zapotřebí notářského spisu, nelze s tím souhlasiti, a zdá se, že tato zmínka spočívá na nedopatření, vzešlém asi tím, že prvý soud, maje na zřeteli listinu, ke knihovnímu vkladu způsobitou, užil nesprávně označení »no-

tářského aktu». Odvolatelka snaží se ovšem dovoditi dále, že, i kdyby pro příslušnou dohodu stran nebyla předepsána forma notářského spisu, nestalo se ujednání stran platným dříve, než bylo písemně sepsáno a stranami podepsáno, poněvadž bylo dne 19. července 1920 současně ujednáno, že strany se v určitý den na to dostaví do notářské kanceláře, by tam o tom sepsaly notářský spis. V tomto směru zjistil první soud, že bylo mezi stranami dne 19. července 1920 dále umluveno, že se za účelem zrušení spoluvlastnictví na podkladě úmluvy z téhož dne dle zásad v ní uvedených sepiše notářský spis ku vkladu způsobilý. Z těchto skutečností ovšem nevyplývá, že platnost dohody ze dne 19. července 1920 byla podmíněna sepsáním smlouvy v určité formě, a, dovolává-li se odvolatelka v té příčině ustanovení §u 884 obč. zák., činí tak bez úspěchu. Jeť zcela přirozeno, že se strany dohodly také na tom, že půjdou k notáři, by s nimi byla sepsána listina ke knihovnímu vkladu způsobilá, vždyť bez takové listiny nebylo by možno, by v knihách pozemkových byly provedeny zápisy, jichž ku provedení ujednaného rozdělení majetku bylo třeba. Avšak právě proto nelze z ujednání písemné formy souditi, že platnost dohody ze dne 19. července 1920 závisela od sepsání písemné smlouvy, třeba ve formě spisu notářského, a ani z §u 884 obč. zák. ve znění III. novely nic takového nevyplývá. Tu stanoví se pouze zákonná domněnka, že v případě výhrady určité formy pro smlouvu strany před splněním této formy nechťejí býti vázány. Tato domněnka může býti jistě vyvrácena důkazem, že strany předchozí ujednání považovaly za závazné, a to platí i v tomto případě, kde bylo bezvadně zjištěno, že strany po dohodě ze dne 19. července 1920 ve smyslu této dohody se o pozemky a také o část příslušenství rozdělily, jmenovitě že oba manželé úrodu v roce 1920 a 1921 z těch pozemků, které jim dle úmluvy připadly, každý zvlášť pro sebe sklízeli a že si žalobkyně některé věci ke svému otci odvezla. Vše to nebylo by se stalo, kdyby strany ujednání ze dne 19. července 1920 nebyly považovaly za závazná. Tím je domněnka §u 884 obč. zák. vyvrácena. Poukaz na ustanovení §u 936 obč. zák. není případným, neboť v tomto případě nejde o předběžnou smlouvu dle §u 936 obč. zák., nýbrž o závaznou úmluvu ve smyslu §u 885 obč. zák. Poněvadž, jak prvním soudem zjištěno a i tuto dovozeno, strany se dne 19. července 1920 o způsobu rozdělení majetku platně a závazně dohodly a žalovaný jest ochoten tuto úmluvu ve všech bodech řádně splniti, není žalobkyně oprávněna od této dohody jednostranně ustoupiti (§ 918 obč. zák.) a domáhati se zrušení spoluvlastnictví k nemovitostem veřejnou dražbou, to tím méně, když dohodou ze dne 19. července 1920 bylo právě rozdělení nemovitostí ujednáno způsobem určitým a jasným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nelze přisvědčiti dovolání, že dohoda ze dne 19. července 1920 má povahu směnné smlouvy mezi manžely o převod nemovitého majetku, vyžadující ku své platnosti formu notářského spisu dle §u 1 zákona

z roku 1871 čís. 76 ř. zák., poněvadž z jasného obsahu listiny jest nepochybným úmysl stran, rozdělití fysicky společné nemovitě a movité jmění, by upravili takto své rodinné a majetkové poměry před rozvodem od stolu a lože po rozumu Šu 105 obč. zák. Že platnost takové dohody mezi manželi o rozdělení společného majetku z důvodu nastávajícího rozvodu nebyla tu podmíněna formou notářského spisu, odůvodnil již případně odvolací soud a lze k jeho důvodům odkázati. Z okolnosti, že strany do ujednání (punktací) nepojaly intabulační doložku, nelze usuzovati na neplatnost ujednání, poněvadž při punktacích pravidelně strany předpokládají, že je nahradí řádně sepsanou smlouvou, tedy dle potřeby formálně vyhovující i požadavku listiny vkladné. Z téhož důvodu nebylo ani v listině (punktacích) třeba uváděti dobu vzájemného plnění, přechodu držby nebo závazku ku placení daní a poplatku a pod. Že strany učinily podmínkou platnosti ujednání písemnou formu, zvláště formu notářského aktu, ani žalobkyně ve sporu v prvé stolici neuvedla, nýbrž až v řízení opravném, a ku tvrzení takovému jako nepřipustné novotě nebylo lze hleděti (§§ 482, 504 odstavec druhý, 513 c. ř. s.).

Čís. 3404.

Zavázal-li se kupitel prodávateli zaplatiti bez výhrady náklady za opatření vývozního a dovozního povolení, za vyclení zboží a jeho dopravu, nemůže svůj závazek činiti odvislým na vydání celní kvitance prodávatelem. Ustanovení čl. 393 obch. zák. nelze tu ani obdobně použiti. Povězovník nemůže odepíratí odesílateli plnění pro nedostatek průvodních listin.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1924, Rv I 1170/23.)

Žalobce, dodav žalovanému z ciziny zboží, domáhal se na něm náhrady nákladu na opatření vývozního a dovozního povolení a na vyclení a dopravu zboží. Procesní soud první stolice vyhověl žalobě proti tomu, že žalobce vydá žalovanému celní kvitanci. Odvolací soud k odvolání žalobce vyloučil jeho vzájemnou povinnost.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Odvolací soud posoudil věc po právní stránce správně. Lze stranou ponechati, zda je prodávatel povinen odevzdati kupiteli zároveň se zbožím nebo vůbec celní kvitanci v případě, že zboží, jako zde, pocházelo z ciziny a bylo při dodání do tuzemska vycleno, pokud se týče opatření kupiteli na své útraty ověřený její opis. V žádném případě nebyl žalovaný oprávněn proto, že se žalobce zdráhá této domnělé povinnosti vyhověti, odepřítí mu zaplacení nákladů za opatření vývozního a dovozního povolení, za vyclení zboží a jeho dopravu, k jichž zaplacení se bez výhrady zavázal a jichž výši také výslovně uznává. Že by měl takový smluvní nárok, žalovaný sám netvrdí. Ze zákona jej vyvoditi nemůže